I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 417/85 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Δεκεμβρίου 1984

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών εξειδίκευσης

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71 του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1971 περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ελλάδας, και ιδίως το άρθρο 1,

Μετά τη δημοσίευση του σχεδίου κανονισμού [2],

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

(1) δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εφαρμόσει, με κανονισμό, το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών, οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1, που έχουν σαν αντικείμενο την εξειδίκευση, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών των αναγκαίων για την πραγματοποίησή της.

(2) Οι συμφωνίες εξειδίκευσης της παρούσας ή μελλοντικής παραγωγής είναι δυνατό να εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(3) Οι συμφωνίες εξειδίκευσης της παραγωγής συντελούν, γενικά, στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις μπορούν, συγκεντρώνοντας τις δραστηριότητές τους στην κατασκευή ορισμένων προϊόντων, να λειτουργούν κατά τρόπο ορθολογικότερο και να προσφέρουν τα προϊόντα τους σε καλύτερες τιμές· ότι μπορεί να αναμένεται ότι, υπό καθεστώς πραγματικού ανταγωνισμού, θα εξασφαλίζεται στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα του οφέλους που προκύπτει.

(4) Αυτά τα πλεονεκτήματα απορρέουν, κατά τον ίδιο τρόπο, τόσο από συμφωνίες εξειδίκευσης, βάσει των οποίων καθένας από τους συμμετέχοντες παραιτείται χάριν του άλλου από την κατασκευή ορισμένων προϊόντων, όσο και από συμφωνίες στις οποίες οι μετέχοντες αναλαμβάνουν την υποχρέωση να κατασκευάζουν μόνο από κοινού ή να αναθέτουν την κατασκευή ορισμένων προϊόντων σε κοινή επιχείρηση.

(5) Ο παρών κανονισμός πρέπει να προσδιορίζει τους περιορισμούς του ανταγωνισμού, οι οποίοι μπορούν να συμπεριλαμβάνονται σε συμφωνία εξειδίκευσης· ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού που επιτρέπονται σε αυτό τον κανονισμό αποτελούν, γενικά, σημαντική προϋπόθεση για τη σύναψη και την εκτέλεση της συμφωνίας· ότι, ως εκ τούτου, οι περιορισμοί αυτοί είναι κατά κανόνα αναγκαίοι, για να εξασφαλιστούν, στις μετέχουσες επιχειρήσεις και στους καταναλωτές, τα επιδιωκόμενα πλεονεκτήματα· ότι μπορεί να αφεθεί στα συμβαλλόμενα μέρη η ευχέρεια να επιλέγουν ποιες από τις διατάξεις αυτές θα συμπεριλάβουν στις συμφωνίες.

(6) Η απαλλαγή πρέπει να περιοριστεί στις συμφωνίες που δεν διανοίγουν καμία δυνατότητα εξάλειψης του ανταγωνισμού για σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων· ότι πρέπει, λοιπόν, να προβλεφθεί ότι ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνον εφόσον το τμήμα της αγοράς και ο κύκλος εργασιών των μετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνουν ορισμένο μέγεθος.

---

[1] ΕΕ αριθ. L 285 της 29. 12. 1971, σ. 46.
[2] ΕΕ αριθ. C 211 της 11. 8. 1984, σ. 2.

(7) Ενδείκνυται όμως να δοθεί η δυνατότητα, σε επιχειρήσεις οι οποίες υπερβαίνουν το όριο κύκλου εργασιών που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό, να τύχουν του ευεργετήματος της νομικής ασφάλειας την οποία προσφέρει η απαλλαγή κατά κατηγορίες· ότι, ταυτόχρονα, πρέπει να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να ασκεί αποτελεσματική εποπτεία και να απλοποιήσει το διοικητικό έλεγχο των συμπράξεων.

(8) Για να διευκολυνθεί η σύναψη μακροπροθέσμων συμφωνιών εξειδίκευσης που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στη δομή των ενδιαφερομένων εταιρειών, είναι σκόπιμο να καθοριστεί σε δεκατρία χρόνια η διάρκεια ισχύος του κανονισμού· ότι, αν κατά την περίοδο αυτή μεταβληθούν αισθητά οι περιστάσεις βάσει των οποίων εκδόθηκε ο κανονισμός, η Επιτροπή θα προβεί στις αναγκαίες προσαρμογές.

(9) Οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες απαλλάσσονται αυτόματα βάσει του παρόντος κανονισμού, δεν χρειάζεται να κοινοποιούνται· ότι θα πρέπει, ωστόσο, να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να ζητήσουν, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, την έκδοση ατομικής απόφασης δυνάμει του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ελλάδας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, το άρθρο 85 παράγραφος 1 της συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο με συμφωνίες δυνάμει των οποίων επιχειρήσεις αναλαμβάνουν μεταξύ τους την υποχρέωση, με σκοπό την εξειδίκευση κατά τη διάρκεια ισχύος της συμφωνίας:

α) να μην κατασκευάζουν ορισμένα προϊόντα ούτε να αναθέτουν την κατασκευή τους σε άλλες επιχειρήσεις και να αφήνουν στους συμβαλλομένους τους τη μέριμνα της κατασκευής των προϊόντων αυτών ή της ανάθεσης της κατασκευής τους σε άλλες επιχειρήσεις, ή

β) να κατασκευάζουν ορισμένα προϊόντα ή να αναθέτουν την κατασκευή τους σε άλλες επιχειρήσεις μόνο από κοινού.

Άρθρο 2

1. Πέραν των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1, δεν μπορεί να επιβληθεί στους συμβαλλόμενους κανένας άλλος περιορισμός του ανταγωνισμού εκτός από:

α) την υποχρέωση να μη συνάπτουν με τρίτους συμφωνίες εξειδίκευσης οι οποίες αφορούν ίδια προϊόντα ή προϊόντα που θεωρούνται σαν ομοειδή από τους καταναλωτές λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται·

β) την υποχρέωση να προμηθεύονται τα προϊόντα, που αποτελούν αντικείμενο της εξειδίκευσης, αποκλειστικά από συμβαλλόμενους, από κοινές επιχειρήσεις ή από τρίτη επιχείρηση, στην οποία έχει από κοινού ανατεθεί η κατασκευή, εκτός αν υπάρχουν ευνοϊκότεροι όροι προμήθειας, τους οποίους οι συμβαλλόμενοι, η κοινή ή η τρίτη επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η κατασκευή δεν προσφέρουν·

γ) την υποχρέωση να αναθέτουν στους συμβαλλόμενους την αποκλειστική διανομή των προϊόντων, που αποτελούν το αντικείμενο της εξειδίκευσης, στο μέτρο που οι ενδιάμεσοι ή οι καταναλωτές έχουν στη διάθεσή τους και άλλες πηγές προμήθειας και οι συμβαλλόμενοι δεν περιορίζουν αυτές τις δυνατότητες προμήθειας.

2. Το άρθρο 1 εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση που οι συμβαλλόμενοι συνομολογούν υποχρεώσεις, κατά την έννοια της παραγράφου 1, η σημασία όμως των οποίων είναι περισσότερο περιορισμένη από αυτή που γίνεται δεκτή από την εν λόγω παράγραφο.

3. Οι ακόλουθες υποχρεώσεις δεν αντίκεινται στη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 1, και ιδιαίτερα:

α) η υποχρέωση να προμηθεύουν στους συμβαλλόμενους προϊόντα τα οποία αποτελούν το αντικείμενο εξειδίκευσης, τηρώντας συγχρόνως ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας·

β) η υποχρέωση να εξασφαλίζεται η αποθήκευση ελάχιστων ποσοτήτων και ανταλλακτικών των προϊόντων τα οποία αποτελούν αντικείμενο εξειδίκευσης·

γ) η υποχρέωση να αναλαμβάνεται η εξυπηρέτηση των πελατών μετά την πώληση, καθώς και οι υπηρεσίες εγγυήσεων για τα προϊόντα τα οποία αποτελούν αντικείμενο εξειδίκευσης.

Άρθρο 3

1. Το άρθρο 1 εφαρμόζεται μόνο:

α) όταν τα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο της εξειδίκευσης και τα λοιπά προϊόντα των μετεχουσών επιχειρήσεων, τα οποία θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους και της χρήσεως για την οποία προορίζονται, δεν αντιπροσωπεύουν στην κοινή αγορά, ή σε σημαντικό τμήμα της, μερίδιο μεγαλύτερο από 20 % της αγοράς όλων αυτών των προϊόντων, και

β) όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν δεν υπερβαίνει, κατά τη διάρκεια μιας χρήσης, τα 500 εκατομμύρια ECU.

---

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

2. Το άρθρο 1 εφαρμόζεται επίσης όταν δεν γίνεται υπέρβαση του τμήματος αγοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ή του συνολικού κύκλου εργασιών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μεγαλύτερη από ένα δέκατο κατά τη διάρκεια δύο συνεχόμενων οικονομικών ετών.

3. Σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων ορίων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 1 για περίοδο έξι μηνών, που αρχίζει από το τέλος του οικονομικού έτους κατά το οποίο έλαβε χώρα η υπέρβαση.

Άρθρο 4

1. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 1 εφαρμόζεται επίσης σε συμφωνίες στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις των οποίων ο συνολικός κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 2, υπό τον όρο ότι οι σχετικές συμφωνίες θα κοινοποιηθούν στην Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 27 της Επιτροπής [1], και ότι η Επιτροπή δεν θα αντιταχθεί στην απαλλαγή, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών.

2. Η προθεσμία των έξι μηνών υπολογίζεται από την ημέρα κατά την οποία η κοινοποίηση περιέρχεται στην Επιτροπή. Ωστόσο, όταν η κοινοποίηση αποστέλλεται με συστημένη επιστολή, η προθεσμία υπολογίζεται από την ημερομηνία που αναφέρεται στη σφραγίδα του ταχυδρομείου του τόπου της αποστολής.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο εφόσον:

α) η κοινοποίηση ή η ανακοίνωση που τη συνοδεύει αναφέρονται ρητά στο παρόν άρθρο, και

β) οι πληροφορίες που διαβιβάζονται με την κοινοποίηση είναι πλήρεις και συμφωνούν με τα πραγματικά περιστατικά.

4. Όσον αφορά τις συμφωνίες που έχουν ήδη κοινοποιηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 μπορεί να ζητηθεί με ανακοίνωση προς την Επιτροπή, αναφερόμενη ρητά στην κοινοποίηση και στο παρόν άρθρο. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 και της παραγράφου 3 στοιχείο β) εφαρμόζονται κατ' αναλογία.

5. Η Επιτροπή μπορεί να αντιταχθεί στην απαλλαγή. Οφείλει να αντιταχθεί όταν ένα κράτος μέλος υποβάλει σχετική αίτηση σε προθεσμία τριών μηνών που υπολογίζεται από την ημερομηνία που διαβιβάστηκε στο κράτος μέλος αυτό η κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ή η ανακοίνωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Η αίτηση αυτή πρέπει να βασίζεται σε εκτιμήσεις αναφερόμενες στους κανόνες ανταγωνισμού της συνθήκης.

6. Η Επιτροπή μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να άρει την αντίθεσή της για τη χορήγηση της απαλλαγής. Ωστόσο, όταν η αντίθεσή της είχε εκδηλωθεί μετά από αίτηση κράτους μέλους το οποίο εμμένει στη στάση του, η αντίθεση αυτή μπορεί να αρθεί μόνο μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων.

7. Όταν η αντίθεση αίρεται επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις απέδειξαν ότι πληρούνται οι όροι εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3, η απαλλαγή παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησης.

8. Όταν η αντίθεση αίρεται επειδή οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τροποποίησαν τη συμφωνία έτσι ώστε να πληρούνται οι όροι εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3, η απαλλαγή παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζουν να ισχύουν οι τροποποιήσεις.

9. Αν η Επιτροπή αντιτάσσεται στην απαλλαγή και δεν αίρεται η αντίθεση αυτή, τα αποτελέσματα της κοινοποίησης διέπονται από τις διατάξεις του κανονισμού αριθ. 17.

Άρθρο 5

1. Οι πληροφορίες που συλλέγονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό.

2. Η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών, καθώς και οι υπάλληλοί τους υποχρεούνται να μη διαδίδουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και οι οποίες, από τη φύση τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εμποδίζουν τη δημοσίευση γενικών στοιχείων ή μελετών χωρίς επώνυμη αναφορά σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.

Άρθρο 6

Ο συνολικός κύκλος εργασιών, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β), προκύπτει από το σύνολο των κύκλων εργασιών που πραγματοποίησαν οι μετέχουσες επιχειρήσεις κατά την τελευταία χρήση με όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες πριν από τη φορολόγηση και την επιβολή λοιπών τελών. Κατά τον υπολογισμό του συνολικού κύκλου εργασιών, δεν λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των επιχειρήσεων που συμμετέχουν, καθώς επίσης και μεταξύ αυτών και της τρίτης επιχείρησης στην οποία έχει κοινού ανατεθεί η κατασκευή.

---

[1] ΕΕ αριθ. 35 της 10. 5. 1962, σ. 1118/62.

Άρθρο 7

1. Θεωρούνται ως μετέχουσες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και του άρθρου 6:

α) οι επιχειρήσεις που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία·

β) οι επιχειρήσεις στις οποίες μία επιχείρηση που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία, διαθέτει άμεσα ή έμμεσα:

— περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου ή της περιουσίας της επιχείρησης, ή

— περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή

— το δικαίωμα διορισμού περισσοτέρων από το ήμισυ των μελών του εποπτικού ή του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων, τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή

— το δικαίωμα να διαχειρίζονται τις υποθέσεις της επιχείρησης·

γ) οι επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν, σε μία επιχείρηση που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο β)·

δ) οι επιχειρήσεις στις οποίες μία επιχείρηση που αναφέρεται στο στοιχείο γ), διαθέτει άμεσα ή έμμεσα τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο στοιχείο β).

2. Μετέχουσες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης και εκείνες στις οποίες περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως δ), διαθέτουν από κοινού, έμμεσα ή άμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 στοιχείο β).

Άρθρο 8

Η Επιτροπή μπορεί, σύμφωνα προς το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71, να ανακαλέσει το ευεργέτημα της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού αν διαπιστώσει, σε συγκεκριμένη περίπτωση, ότι μια συμφωνία, μολονότι έχει απαλλαγές δυνάμει του παρόντος κανονισμού, έχει εντούτοις ορισμένα αποτελέσματα που δεν συμβιβάζονται με τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης, και ιδίως όταν:

α) η συμφωνία δεν συμβάλλει στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, ή δεν εξασφαλίζει στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει·

β) τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της εξειδίκευσης, δεν αποτελούν στην κοινή αγορά, ή σε σημαντικό τμήμα της, αντικείμενο αποτελεσματικού ανταγωνισμού από όμοια προϊόντα ή προϊόντα που θεωρούνται από τους καταναλωτές σαν ομοειδή λόγω των ιδιοτήτων τους, της τιμής τους και της χρήσεως για την οποία προορίζονται.

Άρθρο 9

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, σε αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και σε εναρμονισμένες πρακτικές.

Άρθρο 10

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Μαρτίου 1985. Εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1997.

2. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3604/82 της Επιτροπής [1] καταργείται.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 19 Δεκεμβρίου 1984.

Για την Επιτροπή

Frans ANDRIESSEN

Μέλος της Επιτροπής

[1] ΕΕ αριθ. L 376 της 31. 12. 1982, σ. 33.